

Kodyfikacja prawa zobowiązań w Polsce międzywojennej. Wzorzec i kontynuacja we współczesnym prawie

Przejdź do produktu na ksiegarnia.beck.pl

Spis treści

Autorzy	XIII
Wprowadzenie	XVII
Od Redaktora	XXIII
<i>Nuo redactoriaus</i>	XXV
<i>No redaktora</i>	XXVII
Wykaz skrótów	XXIX

Część I. Kodyfikacja cywilna jako wzorzec kodyfikacyjny

Rozdział I. Rola zasad prawa w procesie kodyfikacji cywilnych

<i>(Marzena Kordela)</i>	3
§ 1. Wprowadzenie	4
§ 2. Pojęcie zasad prawa i ich rola w aktach kodyfikacji	6
I. Zasady prawa jako normy merytorycznie nadrzędne	6
II. Zasady prawa jako gwarancja systemowości prawa	7
III. Zasady prawa jako nakazy realizacji wartości	10
IV. Zasady prawa w sensie opisowym	12
V. Zasady prawa jako nakazy optymalizacyjne	14
VI. Zasady prawa cywilnego jako narzędzie zapewniania spójności wewnętrznej i zewnętrznej	17
§ 3. Podsumowanie	20

Rozdział II. Znaczenie systematyki pandektowej dla kodyfikacji cywilnej

<i>(Jan Rudnicki)</i>	21
§ 1. Wprowadzenie	22
§ 2. Systematyka instytucjonalna a systematyka pandektowa	24
§ 3. Kodeksy cywilne modyfikujące systematykę instytucjonalną	26
§ 4. Przykłady zastosowania klasycznego pięciopodziału pandektowego ..	28
§ 5. Współczesne modyfikacje systematyki pandektowej i przypadek jedyny w swoim rodzaju	30
§ 6. Podsumowanie	32

Rozdział III. Optymalna legislacja: redakcja aktów prawnych na przykładzie regulacji umowy darowizny w polskim i litewskim prawie cywilnym (<i>Władysław Krzak, Ellen Kuźma</i>)	35
§ 1. Wprowadzenie	36
§ 2. Zasada państwa prawa	37
I. Uwagi ogólne	37
II. Rzeczpospolita Polska	38
III. Republika Litewska	40
§ 3. Reguły redagowania aktów prawnych	42
I. Uwagi ogólne	42
II. Rzeczpospolita Polska	43
III. Republika Litewska	46
§ 4. Umowa darowizny w kodyfikacjach cywilnych Polski i Litwy	49
§ 5. Podsumowanie	54

Część II. Polskie kodyfikacje cywilne – na przekór historii

Rozdział I. Z dziejów prac nad Kodeksem zobowiązań – rola lwowskiego komitetu Komisji Kodyfikacyjnej RP (<i>Adam Redzik</i>)	59
§ 1. Wprowadzenie	62
§ 2. Powstanie Komisji Kodyfikacyjnej Rzeczypospolitej Polskiej	62
§ 3. Skład i ustrój Komisji Kodyfikacyjnej RP	69
§ 4. Kodyfikacja prawa obligacyjnego – dzieło lwowskiej szkoły prawa prywatnego?	74
§ 5. Podsumowanie	85

Rozdział II. Kodeks zobowiązań w argumentacji <i>Ernsta Rabla</i>. Nieznany aspekt klasycznej metody porównawczej (<i>Wojciech Dajczak</i>)	87
§ 1. Wprowadzenie	88
§ 2. Zakres i sposób uwzględnienia Kodeksu zobowiązań w porównawczych badaniach prawa sprzedaży	89
§ 3. Poszukiwanie optymalnego rozwiązania przy użyciu metody porównawczej. Porównanie dróg redaktorów Kodeksu zobowiązań i <i>Ernsta Rabla</i>	91
I. Przypadki regulacji Kodeksu zobowiązań powiązane przez <i>Rabla</i> z kręgiem romańskim	92
1. Ustawowe określenie miejsca spełnienia świadczenia rzeczy oznaczonej gatunkowo	92
A. Kształtowanie się rozwiązania przyjętego w polskim kodeksie zobowiązań	92
B. Rozwiązanie <i>Rabla</i> w porównaniu do metody polskiej unifikacji	93

2. Odstąpienie od umowy a roszczenie odszkodowawcze	94
A. Kształtowanie się rozwiązania przyjętego w Kodeksie zobowiązań	94
B. Rozwiązanie <i>Rabla</i> w porównaniu do metody polskiej unifikacji	95
II. Przypadki regulacji Kodeksu zobowiązań powiązane przez <i>Rabla</i> z kręgiem germańskim	96
1. Odstąpienie od umowy w przypadku opóźnienia wykonania zobowiązania wzajemnego	96
A. Kształtowanie się rozwiązania przyjętego w Kodeksie zobowiązań	96
B. Rozwiązanie <i>Rabla</i> w porównaniu do metody polskiej unifikacji	97
2. Niezawiniona niemożliwość następcza wykonania zobowiązania wzajemnego	97
A. Kształtowanie się rozwiązania przyjętego w Kodeksie zobowiązań	97
B. Rozwiązanie <i>Rabla</i> w porównaniu do metody polskiej unifikacji	98
III. Przypadki powiązania przez <i>Rabla</i> regulacji Kodeksu zobowiązań z wyróżnionymi rozwiązaniami	99
1. Odstąpienie od umowy, gdy wykonanie zobowiązanie wzajemnego stało się częściowo niemożliwe	99
A. Kształtowanie się rozwiązania przyjętego w Kodeksie zobowiązań	99
B. Rozwiązanie <i>Rabla</i> w porównaniu do metody polskiej unifikacji	100
2. Odstąpienie od umowy bez wyznaczania dodatkowego terminu	101
A. Kształtowanie się rozwiązania przyjętego w Kodeksie zobowiązań	101
B. Rozwiązanie <i>Rabla</i> w porównaniu do metody polskiej unifikacji	101
§ 4. Ślad dysharmonii w metodzie <i>Ernsta Rabla</i>	102
§ 5. Uwagi końcowe	104
Rozdział III. Unifikacja oraz kodyfikacja prawa cywilnego w II Rzeczypospolitej i Polsce Ludowej – wybrane zagadnienia (<i>Maria Skrocka</i>)	107
§ 1. Wprowadzenie	109
§ 2. Unifikacja oraz kodyfikacja prawa cywilnego w II Rzeczypospolitej ..	110
§ 3. Komisja Kodyfikacyjna Rzeczypospolitej Polskiej	113

§ 4. Unifikacja oraz kodyfikacja prawa cywilnego w Polsce Ludowej	116
§ 5. Podsumowanie	123
Rozdział IV. Wzorce Kodeksu cywilnego z 1964 r. (Agnieszka Pyrzyńska)	125
§ 1. Wprowadzenie	130
§ 2. Kodeks zobowiązań a kodyfikacje cywilne w Europie Środkowo- Wschodniej przed II wojną światową	131
§ 3. Przypadek Rosji Radzieckiej (RSFRR)	135
I. Uwagi ogólne	135
II. Stan prawny przed rewolucją bolszewicką	135
III. Instrumentalizacja prawa	137
IV. Kodeks cywilny z 1922 r.	138
V. Zasady ustawodawstwa cywilnego z 1961 r.	143
VI. Kodeks cywilny RSFRR z 1964 r.	146
§ 4. Kodyfikacja prawa cywilnego w Polsce po II wojnie światowej	148
I. Sytuacja po II wojnie światowej	148
II. Decyzja o kodyfikacji	149
III. <i>Jan Wasilkowski</i> . Zawód: kodyfikator	150
IV. Charakterystyka procesu kodyfikacji	153
V. Ocena Kodeksu cywilnego z 1964 r.	157
VI. Analiza wybranych instytucji	160
1. Własność	160
2. Szkoda niemajątkowa	162
§ 5. Podsumowanie	164

**Część III. Kodyfikacje cywilne Litwy, Ukrainy i Łotwy
– w cieniu Imperium**

Rozdział I. Oddziaływanie polskiej kultury prawnej na kodyfikacje Litwy i Ukrainy po 1989 r. Perspektywa historyka (Agnieszka Sawicz)	167
§ 1. Wstęp	172
§ 2. Polskie wzorce dla radzieckich republik?	173
§ 3. Sytuacja w republikach w drugiej połowie lat 80. XX w.	178
§ 4. Problemy w relacjach z Polską	184
§ 5. Różne drogi	189
§ 6. Zmiany w ustawodawstwie Ukrainy	194
§ 7. Podsumowanie	198
Rozdział II. Kodeks zobowiązań na łamach „Żyttia i Prawo” oraz w opinii <i>Stanisława Dniestrzańskiego</i> (Adam Redzik)	201
§ 1. Wstęp	203
§ 2. „Життя і право” (Żyttia i prawo) oraz czasopiśmiennictwo prawnicze w języku ukraińskim	205

§ 3. Kodeks zobowiązań na łamach „Життя і Право”	208
§ 4. <i>Stanisław Dniestrzański</i> o kodyfikacji prawa w Polsce i Kodeksie zobowiązań	211
§ 5. Podsumowanie	223
Rozdział III. Tradycje prawa zobowiązań na Litwie (<i>Valentinas Mikelėnas, Vytautas Nekrošius</i>)	225
§ 1. Statuty Wielkiego Księstwa Litewskiego	225
§ 2. Okres sowiecki. Kodeks cywilny z 1964 r.	227
§ 3. Prawo cywilne po przywróceniu niepodległości. Nowy Kodeks cywilny z 2000 r.	230
§ 4. Analiza wybranych instytucji	234
§ 5. Podsumowanie	237
Rozdział IV. Łotewskie prawo cywilne – między historią a współczesnością (<i>Vadim Mantrov</i>)	239
§ 1. Uchwalenie Kodeksu cywilnego z 1937 r.	240
§ 2. Utrata mocy przez Kodeks cywilny z 1937 r. i jej przywrócenie	241
§ 3. Stosowanie Kodeksu cywilnego po jego przywróceniu	244
§ 4. Kodeks cywilny w kontekście rozwoju łotewskiego prawa prywatnego	247
I. Modernizacja Kodeksu cywilnego	248
II. Modernizacja prawa cywilnego w ustawach szczególnych	250
§ 5. Podsumowanie	252
Część IV. Kodeks zobowiązań jako wzorzec i kontynuacja na tle wybranych instytucji	
Rozdział I. Funkcje klauzul generalnych w kodyfikacjach cywilnych Polski i Litwy. Przypadek nadużycia prawa podmiotowego (<i>Artur Pielorz</i>)	255
§ 1. Zagadnienia teoretycznoprawne	256
I. Wprowadzenie	256
II. Nadużycie prawa a zastosowanie klauzuli generalnej	257
1. Uwagi ogólne	257
2. Rozwiązania normatywne	260
§ 2. Przykłady klauzul generalnych	262
I. Polski Kodeks cywilny z 1964 r.	262
II. Kodeks zobowiązań z 1933 r.	264
III. Porównanie Kodeksu cywilnego i Kodeksu zobowiązań	266
IV. Litewski Kodeks cywilny z 2000 r.	267
V. Projekt Komisji Kodyfikacyjnej Prawa Cywilnego z 2015 r.	270
§ 3. Podsumowanie	272

Rozdział II. Zasada swobody umów i klauzula <i>rebus sic stantibus</i> w pracach nad Kodeksem zobowiązań (Michał Bieniak)	273
§ 1. Uwagi ogólne	275
§ 2. Prace nad Kodeksem zobowiązań	275
§ 3. Regulacja zasady swobody umów w europejskich kodyfikacjach cywilnych	278
§ 4. Zasada swobody umów w pracach nad Kodeksem zobowiązań	279
§ 5. Zasada swobody umów w pracach nad Kodeksem zobowiązań – podsumowanie	282
§ 6. Zasada swobody umów w późniejszym prawie polskim	283
§ 7. Ogólna klauzula <i>rebus sic stantibus</i> w prawie XIX i początków XX w.	284
§ 8. Ogólna klauzula <i>rebus sic stantibus</i> w pracach nad Kodeksem zobowiązań	285
§ 9. Ogólna klauzula <i>rebus sic stantibus</i> w pracach nad Kodeksem zobowiązań – podsumowanie	288
§ 10. Klauzula <i>rebus sic stantibus</i> w późniejszym prawie polskim	288
§ 11. Ogólna klauzula <i>rebus sic stantibus</i> w prawie wybranych państw obcych	290
§ 12. Podsumowanie	290
Rozdział III. <i>Causa contractus</i>. Od Kodeksu Napoleona przez Kodeks zobowiązań do Kodeksu cywilnego (Grzegorz M. Tracz)	293
§ 1. Wprowadzenie	295
§ 2. Generalna reguła kauzalności w Kodeksie cywilnym	297
§ 3. Francuskie inspiracje	300
§ 4. Dyskusja nad <i>causa contractus</i> w Kodeksie zobowiązań	301
§ 5. <i>Roman Longchamps de Bérier</i> jeszcze raz o <i>causa</i>	306
§ 6. Koncepcja umowy w prawie francuskim	309
§ 7. Translatywny model umowy <i>H. Grocjusza</i>	312
§ 8. Godziwa przyczyna	314
§ 9. Krytyka przesłanki <i>cause licite</i>	315
§ 10. Epilog	318
Rozdział IV. Naprawienie szkody niemajątkowej. Ewolucja polskich rozwiązań na tle wzorów szwajcarskich i francuskich (Fiona Farine)	321
§ 1. Wprowadzenie	323
§ 2. Naprawienie szkody niemajątkowej w systemach prawnych państw zaborczych	324
§ 3. Naprawienie szkody niemajątkowej w systemach prawnych Szwajcarii i Francji	327
I. Szwajcarski system prawny	328
II. Francuski system prawny	329
§ 4. Naprawienie szkody niemajątkowej w Kodeksie zobowiązań	331

§ 5. Naprawienie szkody niemajątkowej w Kodeksie cywilnym	335
§ 6. Naprawienie szkody niemajątkowej w polskim systemie prawnym – dalszy rozwój	339
§ 7. Podsumowanie	340
Rozdział V. Umowa dzierżawy jako prawny instrument zmiany pokoleniowej w rolnictwie (Wiktor Galiński)	343
§ 1. Wprowadzenie	344
§ 2. Znaczenie gospodarstwa rodzinnego w polskim systemie prawnym ..	345
§ 3. Zagadnienie zmiany pokoleniowej w rolnictwie	348
I. Uwagi ogólne	348
II. Instrumenty <i>mortis causa</i>	349
III. Darowizna i dożywocie	350
IV. Umowa z następcą i renta strukturalna	351
V. Wady i zalety poszczególnych instrumentów prawnych	352
VI. Zagadnienie zmiany pokoleniowej w świetle rezolucji z 29.5.2018 r.	353
§ 4. Dzierżawa jako prawny instrument zmiany pokoleniowej	354
I. Uwagi ogólne	354
II. Regulacja umowy dzierżawy w okresie międzywojennym	355
III. Regulacja umowy dzierżawy w latach 1944–1989	357
IV. Umowa dzierżawy po 1989 r. Propozycje zmian	360
V. Zalety wykorzystania umowy dzierżawy jako prawnej formy zmiany gospodarowania w rolnictwie	361
§ 5. Regulacja umowy dzierżawy na tle rozwiązań litewskich oraz francuskich	362
I. Uwagi ogólne	362
II. Regulacja litewska	363
III. Regulacja francuska	363
§ 6. Podsumowanie	364
Rozdział VI. Ewolucja umowy o pracę na przykładzie odpowiedzialności pracownika za szkodę wyrządzoną nieumyślnie (Konstancja Flisiak)	365
§ 1. Wprowadzenie	366
§ 2. Ewolucja prawa pracy	367
§ 3. Odpowiedzialność pracownika za szkodę wyrządzoną nieumyślnie ..	372
I. Uwagi ogólne	372
II. Odpowiedzialność pracownika na gruncie Kodeksu zobowiązań (1934–1964)	373
III. Odpowiedzialność pracownika na gruncie Kodeksu cywilnego (1965–1974)	375

Spis treści

IV. Odpowiedzialność pracownika na gruncie Kodeksu pracy (od 1975 r.)	376
§ 4. Znaczenie art. 300 KP	379
§ 5. Podsumowanie	380
Indeks rzeczowy	381

Przejdź do księgarni →

ksiegarnia.beck.pl